

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Podsekretarz Stanu
Izabela Ziętka
DEW-WES.4035.261.2026.KR

Warszawa, 14 września 2026 r.

Dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek oświatowych

Szanowni Państwo,

Ministerstwo Edukacji Narodowej konsekwentnie realizuje działania ukierunkowane na rozwój systemu wsparcia dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami. Celem podejmowanych inicjatyw jest zwiększenie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wzmacnianie kompetencji kadry pedagogicznej i specjalistycznej oraz budowanie rozwiązań umożliwiających trafniejsze rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci oraz młodzieży.

Szczególnie istotne jest podkreślenie, że brak orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego nie oznacza braku dostępu dziecka lub ucznia do specjalistycznego wsparcia. Obowiązujące przepisy prawa oświatowego zapewniają możliwość organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb dziecka lub ucznia, a odpowiedzialność za jej organizację i udzielanie spoczywa na dyrektorsze przedszkola, szkoły lub placówki¹.

Pomoc ta może być budowana stopniowo i elastycznie, stosownie do rzeczywistych potrzeb dziecka lub ucznia. Obejmuje ona między innymi dostosowanie metod i form pracy, organizacji procesu nauczania, sposobu przekazywania poleceń i wymagań edukacyjnych, a także organizowanie różnorodnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, takich jak zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia terapeutyczne, logopedyczne czy zindywidualizowana ścieżka kształcenia. Wsparciem mogą być również objęci rodzice dzieci i uczniów poprzez porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia².

Warto podkreślić, że katalog przesłanek uzasadniających objęcie dziecka lub ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną nie jest katalogiem zamkniętym. Oznacza to, że szkoła lub przedszkole może podejmować działania wspierające zawsze wtedy, gdy nauczyciele lub specjaliści rozpoznają taką potrzebę. Tym samym brak orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego nie ogranicza możliwości udzielania wsparcia ani nie pozbawia szkoły narzędzi do reagowania na trudności ucznia.

Wsparcie merytoryczne w zakresie realizacji zadań związanych z rozpoznawaniem potrzeb osób uczących się, planowaniem i realizacją wsparcia zapewniają szkołom publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, dla których realizowany jest projekt pn. „Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych”.

¹ § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r. poz.1798).

² § 6 ww. rozporządzenia.

Celem projektu jest zwiększenie dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom. W jego ramach opracowano „Koncepcję rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego”. Kolejnym etapem realizacji projektu jest wdrożenie 16 projektów grantowych w poszczególnych województwach. Łączna alokacja środków przeznaczonych na konkurs grantowy „Perspektywa 3P” (Kompleksowe wsparcie dla publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych) wynosi 83,5 mln zł. Kwota ta została podzielona pomiędzy województwa, umożliwiając poradniom ubieganie się o dofinansowanie w wysokości do 150 tys. zł na placówkę, przy 100-procentowym poziomie finansowania.

Ważnym elementem prowadzonych zmian jest także rozwój nowoczesnych narzędzi diagnostycznych i przesiewowych wspierających pracę specjalistów. W ramach projektu pn. „Przygotowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne” uruchomiono platformę wsparcie.gov.pl, na której udostępniono między innymi:

- Skринing Rozwoju Małego Dziecka (SRMD),
- Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonalnej (KSzOF),
- narzędzie diagnostyczne OKC (Objawy-Kompetencje-Cechy),
- narzędzie diagnostyczne KAPP (Kompleksowa Analiza Procesów Poznawczych).

Narzędzia te wspierają nauczycieli i specjalistów w monitorowaniu rozwoju dzieci oraz rozpoznawaniu ich potrzeb edukacyjnych i funkcjonalnych, stanowią jednocześnie wsparcie dla planowania odpowiednich działań pomocowych.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 września 2026 r. przepisów § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych³, na platformie wsparcie.gov.pl udostępniono również nowe formularze:

- **Opinię o funkcjonowaniu dziecka/ucznia** - służącą przedstawieniu charakterystyki funkcjonowania dziecka lub ucznia w przedszkolu, szkole lub placówce;
- **Ocenę funkcjonowania dziecka/ucznia** - stanowiącą element oceny potrzeb dziecka lub ucznia przygotowywany na potrzeby sporządzania orzeczenia lub opinii przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Dokumenty te zostały opracowane w celu uporządkowania procesu gromadzenia informacji o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia oraz zapewnienia większej spójności dokumentacji wykorzystywanej przez specjalistów i poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Ich celem nie jest zwiększanie obowiązków administracyjnych nauczycieli, lecz ułatwienie wymiany informacji pomiędzy przedszkolem, szkołą, placówką i poradnią oraz wsparcie procesu planowania adekwatnej pomocy.

³ Dz. U. z 2026 r. poz. 428.

Przedszkola i szkoły dokonują rozpoznania funkcjonowania dziecka lub ucznia w środowisku edukacyjnym poprzez realizację następujących działań:

- prowadzenie obserwacji funkcjonowania dziecka lub ucznia;
- integracja informacji od wychowawców, nauczycieli, specjalistów;
- rozpoznawanie mocnych stron, trudności i warunków ich występowania;
- rozpoznawanie czynników środowiskowych (barier, ułatwień);
- podejmowanie działań wspierających w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- weryfikację efektów udzielonego wsparcia;
- formułowanie wniosków do dalszej pracy.

Przedszkole lub szkoła prowadzi obserwację funkcjonowania dziecka lub ucznia w środowisku edukacyjnym.

Relacja między szkołą a poradnią nie powinna sprowadzać się wyłącznie do dwóch etapów: przekazania informacji o funkcjonowaniu ucznia oraz otrzymania opinii lub orzeczenia. Taki sposób działania oznacza jedynie obieg dokumentów, a nie rzeczywistą współpracę.

Rzeczywista współpraca wymaga, aby:

- dane ze szkoły odpowiadały na pytania istotne dla diagnozy;
- poradnia odnosiła wyniki badań do funkcjonowania w środowisku edukacyjnym;
- zalecenia wskazywały nie tylko formę pomocy, lecz także sposób i warunki działania;
- szkoła przekładała zalecenia na organizację codziennej pracy;
- efekty wsparcia były monitorowane;

- brak oczekiwanej zmiany prowadzi do ponownej analizy potrzeb.

Proces współpracy trwa więc zarówno po przekazaniu informacji przez szkołę, jak i po wydaniu dokumentu przez poradnię.

Ministerstwo Edukacji Narodowej zakłada, że rozwój systemu opartego na obserwacji funkcjonalnowania dziecka lub ucznia pozwoli na jeszcze skuteczniejsze rozpoznawanie jego indywidualnych potrzeb, mocnych stron i barier utrudniających uczestnictwo w edukacji. Dzięki temu możliwe będzie planowanie wsparcia odpowiadającego rzeczywistym potrzebom dziecka lub ucznia, niezależnie od posiadania określonych dokumentów czy rozpoznań.

Minister Edukacji, w porozumieniu z jednostkami podległymi i nadzorowanymi, zlecił realizację szkoleń mających na celu poszerzenie kompetencji kadr systemu oświaty oraz wspieranie ich w realizacji zadań na rzecz pracy z młodzieżą z uwzględnieniem różnicowania ich potrzeb.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE), publiczna placówka doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, prowadzi działania wspierające realizację zadań z zakresu wsparcia uczniów z różnymi potrzebami, m. in. w ramach projektu FERS pn. „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartej na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW) i jego wdrożenia”. Celem projektu jest upowszechnienie współpracy placówek specjalnych i ogólnodostępnych w ramach SCWEW, które stanowią nowy element systemu wsparcia, uzupełniający dotychczasowe formy pomocy oferowane przedszkolom i szkołom ogólnodostępnym w pracy z zespołami zróżnicowanymi pod względem potrzeb osób uczących się. Realizują działalność edukacyjną, szkoleniową i doradczą, skierowaną do kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych. Działania w projekcie stanowią realizację Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021–2030.

Prowadzone są także prace legislacyjne mające na celu włączenie SCWEW w systemowe wspieranie pracy przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz szkół ogólnodostępnych i integracyjnych.

Dziękujemy Państwu za zaangażowanie w budowanie środowiska edukacyjnego odpowiadającego na potrzeby wszystkich dzieci i uczniów oraz za podejmowanie działań służących zapewnieniu im optymalnych warunków rozwoju i uczenia się.

Z wyrazami szacunku

Izabela Ziętka
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	3461397.13308507.11289581
Nazwa dokumentu	Podsekretarz Stanu - Izabela Ziętka, pismo do dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.docx
Tytuł dokumentu	Podsekretarz Stanu - Izabela Ziętka, pismo do dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oświatowych
Sygnatura dokumentu	
Data dokumentu	14.09.2026
Skrót dokumentu	6E2D30E7A910593C1A3DC47E33D6409AF1713194
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	14.09.2026 15:10:21
Podpisane przez	Izabela Joanna Ziętka Podsekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.136.31.31.

Data wydruku: 16.09.2026

Autor wydruku: Rybałtowska Katarzyna (Główny Specjalista)